RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 78.326/3
van 7 november 2025

avis 78.326/3
du 7 novembre 2025

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten wat betreft de definitie van het nieuwe indexcijfer in de formule voor de indexering van de retributies te betalen voor de uitvoering van de hypothecaire formaliteiten, de aflevering van hypothecaire afschriften en getuigschriften en het gebruik van het Nationaal Pandregister en voor het aanvragen en afleveren van inlichtingen in uitvoering van het Wetboek der successierechten en van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten'

un projet d'arrêté royal 'modifiant divers arrêtés royaux en ce qui concerne la définition du nouvel indice dans la formule d'indexation des rétributions pour l'exécution des formalités hypothécaires, la délivrance des copies et des certificats et l'utilisation du Registre national des Gages et pour la demande et la délivrance de renseignements en exécution du Code des droits de succession et du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe'

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡

Op 13 oktober 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van verschillende koninklijke besluiten wat betreft de definitie van het nieuwe indexcijfer in de formule voor de indexering van de retributies te betalen voor de uitvoering van de hypothecaire formaliteiten, de aflevering van hypothecaire afschriften en getuigschriften en het gebruik van het Nationaal Pandregister en voor het aanvragen en afleveren van inlichtingen in uitvoering van het Wetboek der successierechten en van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 4 november 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Laurens LAVRYSEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Elly VAN DE VELDE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 november 2025.

*

Le 13 octobre 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant divers arrêtés royaux en ce qui concerne la définition du nouvel indice dans la formule d'indexation des rétributions pour l'exécution des formalités hypothécaires, la délivrance des copies et des certificats et l'utilisation du Registre national des Gages et pour la demande et la délivrance de renseignements en exécution du Code des droits de succession et du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe'.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 4 novembre 2025. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et Elly VAN DE VELDE, conseillers d'État, et Yves DEPOORTER, greffier.

Le rapport a été présenté par Laurens LAVRYSEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Elly VAN DE VELDE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 novembre 2025.

*

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot wijziging van de formule voor de indexering van de retributies die moeten worden betaald voor de hypothecaire formaliteiten, de aflevering van hypothecaire afschriften en getuigschriften, het gebruik van het Nationaal Pandregister en het aanvragen en afleveren van inlichtingen in uitvoering van het Wetboek der successierechten (hierna: W. Succ.) en van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

3. De rechtsgrond voor het ontwerp wordt in beginsel geboden door de in de aanhef vermelde bepalingen, onder voorbehoud van wat volgt.

3.1. Aangezien sommige van die bepalingen meerdere delegaties aan de Koning omvatten, moet meer specifiek worden verwezen naar de artikelen 146/1, 3°, en 160, tweede lid, 3°, van het W. Succ., artikel 28, eerste lid, van titel XVII van boek III van het Burgerlijk Wetboek en artikel 144, 1°, b), van de Hypotheekwet van 16 december 1851.

3.2. De rechtsgrondbiedende bepalingen machtigen de Koning om het bedrag van de in opmerking 2 vermelde retributies te bepalen en, wat artikel 1 van het ontwerp betreft, om de nadere regels inzake de toepassing van de desbetreffende retributie en inzake de aanbieding van de stukken bestemd voor hypothecaire openbaarmaking, waarop die retributie betrekking heeft, vast te stellen.

Het is bijgevolg niet nodig om te steunen op de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Koning ontleent aan artikel 108 van de Grondwet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

4. De gemachtigde kan worden bijgetreden in de stelling dat de woorden "la définition du nouvel indice" zoals vermeld in de Franse tekst van het opschrift, in de Nederlandse tekst ervan beter worden weergegeven als "het bepalen van het nieuwe indexcijfer" dan als "de definitie van het nieuwe indexcijfer". Het opschrift moet in die zin worden aangepast.

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡

Aanhef

5. De aanhef moet worden aangepast aan hetgeen hiervoor over de rechtsgrond voor het ontwerp is opgemerkt.

Artikel 2

6. Bevraagd over artikel 2, 2°, van het ontwerp, stelde de gemachtigde voor om de ontworpen bepaling te vervangen door de volgende bepaling:

> "Indien uit de indexering een bedrag voortvloeit dat geen veelvoud van 5 euro is, wordt het geïndexeerde bedrag afgerond:
>
> 1° op het hogere veelvoud van 5 euro, indien het geïndexeerde bedrag eindigt op 2,5 tot 4,99 euro of op 7,5 tot 9,99 euro;
>
> 2° op het lagere veelvoud van 5 euro in het tegenovergestelde geval."

Met het tekstvoorstel van de gemachtigde kan worden ingestemd.

Artikelen 2 tot 4

7. Gevraagd waarom in de artikelen 2, 1°, 3 en 4, 1°, van het ontwerp het woord "november" wordt vervangen door het woord "september", antwoordde de gemachtigde het volgende:

> "Dat komt op vraag van de operationele diensten en beantwoordt ook aan een vraag van externe partners gelinkt aan praktische boekhoudkundige overwegingen.
>
> De wijziging zorgt ervoor dat de nieuwe tarieven veel vroeger kunnen worden meegedeeld, zodat iedereen zich beter kan voorbereiden, o.a. om tijdig de correcte provisie van de klanten te vragen zodat achteraf geen nieuwe afrekening met nog bijkomende kosten moet worden opgemaakt."

*

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de modifier la formule d'indexation des rétributions qui doivent être payées pour les formalités hypothécaires, la délivrance de copies et de certificats hypothécaires, l'utilisation du Registre national des gages ainsi que la demande et la délivrance de renseignements en exécution du Code des droits de succession (ci-après : C. succ.) et du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.

3. En principe, le projet trouve son fondement juridique dans les dispositions mentionnées au préambule, sous réserve des observations formulées ci-dessous.

3.1. Dès lors que certaines de ces dispositions contiennent plusieurs délégations au Roi, il convient de renvoyer plus spécifiquement aux articles 146/1, 3°, et 160, alinéa 2, 3°, du C. succ., à l'article 28, alinéa 1er, du titre XVII du livre III du Code civil et à l'article 144, 1°, b), de la Loi hypothécaire du 16 décembre 1851.

3.2. Ces dispositions procurant le fondement juridique habilitent le Roi à déterminer le montant des rétributions mentionnées dans l'observation 2 et, en ce qui concerne l'article 1er du projet, à fixer les modalités relatives à l'application de la rétribution en question et à la présentation des documents destinés à la publicité hypothécaire, sur laquelle porte cette rétribution.

Par conséquent, il n'est pas nécessaire d'invoquer le pouvoir général d'exécution que le Roi tire de l'article 108 de la Constitution.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

4. Le point de vue du délégué, selon lequel les mots « la définition du nouvel indice » dans le texte français de l'intitulé seraient mieux rendus par « het bepalen van het nieuwe indexcijfer » que par « de definitie van het nieuwe indexcijfer » dans le texte néerlandais de celui-ci, peut être accueilli. Il y a lieu d'adapter l'intitulé dans ce sens.

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡

Préambule

5. On adaptera le préambule à la lumière des observations formulées ci-dessus à l'égard du fondement juridique du projet.

Article 2

6. Interrogé sur l'article 2, 2°, du projet, le délégué a proposé de remplacer la disposition en projet par la disposition suivante :

« Indien uit de indexering een bedrag voortvloeit dat geen veelvoud van 5 euro is, wordt het geïndexeerde bedrag afgerond:

1° op het hogere veelvoud van 5 euro, indien het geïndexeerde bedrag eindigt op 2,5 tot 4,99 euro of op 7,5 tot 9,99 euro;

2° op het lagere veelvoud van 5 euro in het tegenovergestelde geval ».

On peut se rallier à la proposition de texte du délégué.

Articles 2 à 4

7. À la question de savoir pourquoi aux articles 2, 1°, 3 et 4, 1°, du projet, le mot « novembre » est remplacé par le mot « septembre », le délégué a répondu comme suit :

« Dat komt op vraag van de operationele diensten en beantwoordt ook aan een vraag van externe partners gelinkt aan praktische boekhoudkundige overwegingen.

De wijziging zorgt ervoor dat de nieuwe tarieven veel vroeger kunnen worden meegedeeld, zodat iedereen zich beter kan voorbereiden, o.a. om tijdig de correcte provisie van de klanten te vragen zodat achteraf geen nieuwe afrekening met nog bijkomende kosten moet worden opgemaakt ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Yves DEPOORTER Jeroen VAN NIEUWENHOVE

‡LW-BELZOAIBC-HIDCGVT‡